

TU TỬNG VÀ TU TÂM

Thích Chân Tu
CƠ SỞ PHẬT HỌC TỈNH QUANG CANADA

NAM MÔ BỒN SỞ THÍCH CA MAU NI PHẬT

Ngũ bách ãi Trũng Lão Hòa Thũng Thũng Tâm hà Châu,
Thũng Thũ Giáo H¶i Ph¶ Giáo Vi¶ Nam Trẽn Th%GiSi,
kiem Vi¶n Chũ T° ãnh TØ Quang (Montréal-Canada),

Kính bách Chũ Tôn Hòa Thũng, Thũng T†a, ãi ãi, Tæng, Ni,
Kính thũ Ban Lãnh ão Giáo H¶i Ph¶ Giáo Vi¶ Nam Trẽn Th%GiSi,
Kính thũ toàn th< Quý ão H»u,

Hôm nay, nhân dịp khóa nghiên tu an cũ ki%t hà, tháng 6 năm Quý Mùi 2003, Ph¶
lũch 2547, tại T° ãnh TØ Quang, chúng con xin Cóng góp phần tham lu¶n v¶i CŞ tài:
"Tu Tửng và Tu Tâm", n¶i dung gồm có:

- I. M^a CŞ
- II. Khai tri<n:
  1. Tu tửng là th%ào?
  2. Tu tâm là th%ào?
  3. Vài trũng h¶p tiêu c%c:
    - a. Tu tửng không tu tâm.
    - b. Tu tâm không tu tửng.
- III. K%t lu¶n

Trũsc h%t, chúng con xin thành tâm Cảnh Lí Hòa Thũng Thũng Thũ Cã tØ bi
t%¶ và cho phép chúng con nũng bóng tØ quang của Ngài C< tu h¶c trong th%i gian
qua. Nguy¶n cầu Ph¶ l%c mũ%i phũng gia h¶ cho Hòa Thũng Thũng Thũ trø th%
dài lâu C< ho¶ng dũng chánh pháp, làm bóng mát cho hàng C¶t° chúng con, tài gia
cũng nhũ xuất gia, C¶c ân triem công C¶c.

Chúng con cũng xin tán thán công C¶c của chũ ãi ãi Tæng Ni và Ph¶ T° T°
ãnh TØ Quang, cùng chũ Çao h»u Ban Lãnh ão Giáo H¶i Ph¶ Giáo Vi¶ Nam Trẽn

Th%GiSi, Cã t° chũc các khóa nghiên tu an cũ hçng nãm, Ç< tũ chúng tở kh; p nõi tở h¶i vř T° ãnh Tở Quang, tu h†c kinh luật luân và qui y thờ giSi.

* * *

Trong bài nói chuy¶n này, ch» "tu" ÇÛ®c dùng Ç< ÇŠ c¶p Ç¶n vãn ÇŠ tu t¶p của tãt cã nh»ng ngÛ®i theo Çáo Ph¶t, ÇÛ®c g†i là Ph¶t T°, dù Cã qui y hay chũa, tài gia hay xuất gia. Ch» "tu", theo th%gian thÛ®ng dùng, ÇÛ®c ghép thêm ch» nhÛ là: tu b°, tu chí, tu chính, tu chũnh, tu dũ«ng, tu hành, tu luy¶n, tu s°a, tu tũnh, tu nhân tích ÇÛc, tu tâm dũ«ng tánh, và có nghĩa là "s°a", ch¶ng hãn nhÛ là: s°a ch»a, s°a Ç°i, s°a mình, s°a sai, s°a sang, s°a soãn, nói chung là "tu s°a".

Trong phạm vi Çáo Ph¶t, chúng ta sẽ ÇŠ c¶p Ç¶n vãn ÇŠ tu t¶p qua hai ph¶n, Çó là: "tu tũSng và tu tâm". Chúng ta th° tìm hi<u: Tu tũSng là th% nào? Tu tâm là th% nào? Tài sao phải tu tũSng? Tài sao phải tu tâm?

1) Tu tũSng là th% nào? Tài sao phải tu tũSng? Chúng ta bi%t rçng m†i ngÛ®i sinh ra trên th%gian này ÇŠu có hình tũSng khác nhau, kÈ to l¶n ngÛ®i nhõ nh; n, kÈ cao lêu nghêu ngÛ®i th¶p lè tè, kÈ m¶p máp ngÛ®i gày nhom. NgÛ®i có hình tũSng thông minh lanh l¶i, kÈ lù Çù ch¶m cháp, ngÛ®i có hình tũSng giàu sang Çài các, kÈ nghèo hèn xấu xí. ãiSũ này không có gì cãn phải bàn Ç¶n nhiSũ. Vi¶c chúng ta cãn ÇŠ c¶p Ç¶n là "cái tũSng" của con ngÛ®i trong bốn Ç¶ng tác: Çi, ÇÛng, nçm, ngòì. Nói m¶t cách khác, Çó là bốn oai nghi của ngÛ®i tu trong m†i hoàn cảnh x° th%hçng ngày. NgÛ®i ta khó có th< ch¶p nh¶n m¶t ngÛ®i tu æn m¶c xóc x¶ch, nói nãng thô tháo, cũ®i gi<n òn ào, múa tay múa chân, phùng mang tr¶n m†t.

Tu tũSng nghĩa là chúng ta cõ g; ng gi» gìn hình tũSng bên ngoài, s°a soãn y phoc cho trang nghiêm, Çàng hoàng. NgÛ®i tài gia thÛ®ng tuân theo các lí nghi, văn hóa, phong tục, t¶p quán của xã h¶i Ç< gi» gìn hình tũSng bên ngoài, Ç< s; giao t% trong xã h¶i ÇÛ®c văn minh, lích s; , tốt ÇËp, tũng kính, nř n¶p và tôn ti tr¶t t;. NgÛ®i xuất gia phải tuân theo giSi luật Ç< gi» gìn oai nghi t%hãn, tảo tín tâm và gây ãn tũ®ng tốt ÇËp cho m†i ngÛ®i chung quanh. Do Çó tu tũSng là ÇiSũ rãt cãn thi%t cho ngÛ®i muõn tu theo Ph¶t, dù tài gia hay xuất gia.

Tu tũSng còn có nghĩa là tu t¶p các vi¶c làm có th< nhìn thãy ÇÛ®c, qua hình tũSng bên ngoài, ch¶ng hãn nhÛ là: Çi chùa, lí Ph¶t, quy y, th† giSi, bái sám, tòng kinh, ni¶m Ph¶t, ngòì thiSũ, bố thí, cúng dũ®ng, Çúc chuông, tảo tũ®ng, xây chùa tháp, ãn tòng kinh sách, nói chung là các phÛ®ng ti¶n tảo phÛ®c bấu, còn g†i là tu phÛ®c, mà bất cũ ngÛ®i Ph¶t T° nào cũng nên làm.

* *

2) Ngoài phần tu tửṣng, ngŭi tu theo Ạo PhḄ cḄn nhṣ Ạiṣu quan trṓng tiṓp theo, Ạó là tu tâm. Nói cho Ạu là: tu tâm đŭ«ng tánh. Tu tâm là th% nào? Tài sao phải tu tâm?

Chúng ta thŭiṓng than van, cũng nhŭ nghe nhiṣu ngŭi khác than van rṓng: "cuṓc Ại sao kh° quá!". Tài sao vḄy? S^a dĩ cuṓc Ại có nhiṣu kh° Ạau b^{ai} vì con ngŭi thŭiṓng tḗ làm kh° chính mình và làm kh° ngŭi khác. Con ngŭi tḗ làm kh° chính mình và làm kh° ngŭi khác, b^{ai} các tâm: tham lam, sân hḄn và si mê.

Vì tâm tham lam, con ngŭi thŭiṓng muṓn có nhà cao c^oa rṓng, tiṣn rṓng bác bi<n, tiṣn vô nhŭ nŭṣc, tiṣn ra nhṓ giṓt, danh vṓng lḄy lṓng, cho nên không tṓ bṓ bḄt cŭ cṓ hṓi nào Ạ< Ạt Ạŭc nh»ng Ạiṣu mṓ Ừc Ạó, bḄt chḄp lḄ phải, bḄt chḄp thŭ ẠoḄn, bḄt chḄp viḄc gây Ạau kh° cho ngŭi khác, qua các hành Ạṓng, lṓi nói, hay ṣ nghi lṓi mình hài ngŭi, vu không cáo gian, giḗt hṓi quṓt nṓ.

Vì tâm sân hḄn, con ngŭi thŭiṓng chḄp chḄt nh»ng Ạiṣu bḄt nhŭ ṣ, luôn nhṣ nh»ng Ạiṣu ngŭi khác làm mích lòng mình, khó quên các mṓi thù sống Ạ< dà ch% mang theo, không bṓ qua nh»ng lṓi nói không vṓa ṣ mình dù vô tình hay cố ṣ, khṓc ghi nh»ng viḄc ngŭi khác làm t^on thŭṓng ít nhiṣu danh dḗ, tḗ ái hay tài sản của mình.

Vì tâm si mê, con ngŭi thŭiṓng gây tṓo bao nhiêu ác nghiḄp, oán nghiḄp, tà nghiḄp mà không hay bi%t, tin tửṓng nhiṣu Ạiṣu mê tín dĩ ẠoḄn, cố chḄp nh»ng phong tṓc tḄp quán lṓi thṓi, bḄt công, Ạṓi hṓi nh»ng Ạiṣu bḄt hṓp lṣ, quá ẠḄng, ích k>, tuân theo nh»ng giṣi cḄm, Ạiṣu rḄn, luḄ lḄphi lṣ, vô nhân và tàn ác.

B^{ai} vḄy cho nên, muṓn sống Ại thành thṓi, an lạc và hạnh phúc, không tḗ làm kh° mình và không gây kh° cho ngŭi, chúng ta phải bi%t tu tâm, hay tu tâm đŭ«ng tánh. Muṓn đḄp bṓ dần tâm tham lam, chúng ta nên gi> gìn giṣi luḄ, tu tḄp hành bṓ thí, tḄp sống cḄn kiḄm, tri túc. Bi%t th% nào là Ạu, cuṓc sống của chúng ta sẽ bṣt nhiṣu sḗ Ạau kh° do tâm tham lam chi phṓi. Muṓn đḄp bṓ dần tâm sân hḄn, chúng ta nên tu tḄp thiṣn Ạṓnh, hành hành tṓ bi, bi%t thŭṓng ngŭi nhŭ thŭṓng mình. Bi%t thông cảm ngŭi khác, cuṓc sống của chúng ta sẽ bṣt nhiṣu Ạau kh° do tâm sân hḄn chi phṓi. Muṓn đḄp bṓ dần tâm si mê, chúng ta nên tu tḄp trí tuḄ, hành hành h> xḄ, nhḄn Ạṓnh Ạau là nhân quả, không ti%c viḄc ẠḄ qua, bi%t Ạau là chánh tà. Bi%t bṓ qua nh»ng viḄc không cḄn thi%t, cuṓc sống của chúng ta sẽ bṣt nhiṣu Ạau kh° do tâm si mê chi phṓi.

Ngŭi nào tinh tḄn thḗc hành viḄc tu tâm, dù theo bḄt cŭ tông phái nào, hành trì bḄt cŭ pháp môn nào, theo Ạṓng chánh pháp, khi ẠḄ nṓm Ạŭc pháp vṓ, hay pháp h>

thực, hay thiển duy thể thực, tức là vĩ ngất vi diêu, hay niễm vui thanh tĩnh do sự thực hành chánh pháp mang lại, nh»ng ngũ^oi tu Cố Cố Su Cật Cũ^oc nh»ng l^oi lạc, chéng hàn nhũ là: tâm trí ngày càng sáng hõn, an òn hõn, thanh tĩnh hõn, bSt âu lo hõn, bSt phiển não hõn, ngày an Cũ^oc ngon, tối ngũ Cũ^oc yên, cụ^oc sống ngày càng an lạc hạnh phúc hõn, Cũ^oc m^oi ngũ^oi cảm m^om hõn, nhìn C^oi b^ong c^op m^ot t^o bi, b^ong tâm h^o xã, nên gũ^ong m^ot lúc nào cũng vui về, gần gũi và hòa h^op v^oi m^oi ngũ^oi chung quanh, nhìn C^oi b^ong con m^ot trí tuệ th^ou rõ lu^o nhân quả, th^ou hi^ou l^o vô thũ^ong, nên không oán C^oi trách ngũ^oi khi g^op nghịch cảnh, hay khi g^op nh»ng Cố Su Bất nhũ ẽ. ão là k^ot quả tốt C^oi của sự tu hành theo Cúng chánh pháp. Do Cố, tu tâm cũng C^ong nghĩa v^oi tu tuệ hay tu hu^o

Trong Kinh Th^op Thi^on Nghi^op ão, ão Ph^o có dạy:

Tâm t^o trang nghiêm, Cối v^oi chúng sanh, không kh^oi nào hải.
Tâm bi trang nghiêm, thũ^ong m^oi chúng sanh, thũ^ong không chán b^o.
Tâm h^o trang nghiêm, th^ou ngũ^oi tu thi^on, tâm không hi^om ghét.
Tâm xã trang nghiêm, Cối cảnh thu^onh nghịch, tâm không thũ^ong gi^o.

Chũ T^o có dạy:

N^oi cần kh^oc ni^om chi công.
Ngoài ho^ong bất tranh chi Cũ^o.

Nghĩa là: Bên trong chuyên cần kh^oc ch^ocác tâm ni^om l^ong x^ong l^on x^on, công phu tu t^op Cố Cũ^oc g^oi là tu tâm. Bên ngoài luôn luôn nhũt C^onh không tranh cãi, hành trì Cũ^o C^o của ngũ^oi tu, Cố là phần tu tũ^ong của ngũ^oi chân tu thực h^oc.

Nh^om mục Cốch thực hi^on vi^oc tu tâm Cũ^oc dĩ dàng hõn, chúng ta cần nên bi^ot các bài k^oesau C^oy C^o áp dụng trong C^oi sống thực t^oh^ong ngày:

M^ot trông th^ou s^oc rồi thôi.
Tai nghe th^ou ti^ong nghe rồi thì không.
Tr^o trở l^ong l^ong cõi lòng.
Nh^o nh^ong ta bũ^oc kh^oi vòng trầm luân.

Ngày mai ai cũng ch^ot.
Ngày nay không tranh cãi.
Muôn sự không còn mãi.
G^ong gi^o tâm thanh tĩnh.

Niêm Phấn hay tởa thiển.
Nên nhũ lồi T° dáy.
Nhứt Cảnh không tranh cãi.
Giữ gìn tâm thanh tịnh.

Xin hỷc hành của Cảnh.
Nhấn chầu của th%gian.
Thởm tho và hôi thúi.
Hóa thành Cóa hoa tũoi.

Ngũi C°i tởng tên Cạn.
Phê phán và phỉ báng.
Ngũi tu tâm dũng tánh.
Hóa thành Cóa hoa tũoi.

Nhàn quá trũng không.
• nh trảm hàn thũy.
Nhàn vô di tích chi s̄.
Thũy vô lũu ảnh chi tâm.

Trong cuộc sống hằng ngày, C< gi> Cũc bản tâm thanh tịnh thũng hằng, mjt chúng ta trông thấy sjc rồi thôi, không lũu gi> bất cử hình ảnh nào dù thũng yêu hay thù ghét, tai nghe thấy t%ng nghe rồi thì không, không lũu gi> bất cử âm thanh nào dù êm dịu hay chói tai. Chúng ta nên hỷc hành của Cảnh, dù nhấn chầu nh>ng l°i nói tán dũng khen tởng hay phê phán phỉ báng của th%nhân, nh>ng ngũi bi%t tu tâm Cũu bi%t thành nh>ng Cóa hoa tũoi, tô C< m cho cuộc sống tu hành Cáo hành ngày càng tinh t%nh hơn.

Cũng giống như con chim nhàn trên không, in bóng dũsi nũsc lạnh khi bay ngang qua dòng sông, những khi chim nhàn bay mất tích thì bóng dáng trong nũsc cũng không còn. Tại sao vậy? B^ai vì con chim nhàn không có s̄ lũu lại dấu tích, còn dòng nũsc lạnh không có tâm lũu gi> hình ảnh của con chim nhàn kia. Tu hành Cũc nhũ vậy, cõi lòng chúng ta sẽ khinh an, nhẽ nhàng, thanh thõi, cảnh trảm luân sanh t° sẽ s̄m vũt qua, cảnh gīsi ni%t bản thanh tịnh s̄m Cũc chũng Cjc.

Chúng ta ai cũng hi<u cuộc C°i là vô thũng, nay còn mai mất, nay vậy mai khác, muôn sjc không có gì tồn tại vĩnh viễn, bất bi%t, không thay C°i, cho nên chúng ta nhứt Cảnh không tranh cãi, không ngạc nhiên, cũng nhũ không bjc b̄i, khi thấy ngũi khác thay tũng C°i tâm, tở tốt thành xấu, hoỷc ngũc lai, tở xấu thành tốt.

* *

3) Tuy nhiên, cũng có nh»ng trŭ©ng h®p tiêu cŭc chỉ bi%t tu tŭ§ng không bi%t tu tâm, hoŭc ngŭ©i lái, chỉ bi%t tu tâm không bi%t tu tŭ§ng.

Ngŭ©i chỉ lo viŕc tu tŭ§ng, không chú ũ viŕc tu tâm, không bi%t h†c hŏi chánh pháp, chấp chŭt hình thŭc nghi lí, lấy Ph† v§i tâm cầu danh, thích Cŭ©c cung kính, chú tr†ng viŕc Çi Çŭng m¶t cách thái quá, Ç%ñ Ç†i trông giống nhŭ ngŭ©i máy, hay ngŭ©i vŏa khŏi bŕnh, hoŭc chú tr†ng nhi§u v§ phàn v† ch†t bên ngoài, tức là thiên v§ phàn sŭ tŭ§ng, không bi%t quán sát và chuy<n hóa n¶i tâm, không bi%t pháp môn nào Ç< áp dụng.

Cũng có nhi§u ngŭ©i chỉ lo viŕc tu tŭ§ng, chăm chú viŕc làm phŭ§c thiŕn, hay chỉ bi%t Ç%ñ chùa làm công quả ki%ñ phŭ§c, không màng viŕc h†c hŏi giáo lý Ç< tu tâm. Vì v†y cho nên, ngŭ©i chỉ lo viŕc tu tŭ§ng là ngŭ©i chỉ bŭ§c vào cŏa chùa, chŭa bŭ§c vào cŏa Çáo, bên ngoài hình tŭ§ng có vÈ Çŏi khác, những bên trong tâm trí v†n còn nguyên phi§n não trŭ§c Çây, nay còn c¶ng thêm phi§n não m§i của ngŭ©i tu tŭ§ng: thŭ©ng hay chấp chŭt nh»ng Çĩnh ki%ñ cá nhân, tranh cãi thŭ phi, xáo tr¶n bất an.

Nŏi Çây chúng ta không Ç§ c¶p Ç%ñ các trŭ©ng h®p tŕhài của nh»ng ngŭ©i tu tŭ§ng giả dŏi Ç< gát g†m m†i ngŭ©i, tranh Çoát danh lŕi, tìm ki%ñ lŕi dŭ«ng, lŕi dŕng tín ngŭ«ng của thŏgian. Tây phŭŏng có câu: "Chi%c áo cà sa không tào ra ngŭ©i tu sĩ" (L'habit ne fait pas le moine). Cŏ nhân cũng có câu: "Tri nhân tri diŕn bất tri tâm", nghĩa là: bi%t ngŭ©i, chỉ bi%t Cŭ©c m†t, th†y Cŭ©c hình tŭ§ng bên ngoài, không th†y bi%t Cŭ©c tâm Çĩa bên trong.

Ngŭ©i chỉ lo viŕc tu tâm, không chú ũ viŕc tu tŭ§ng, không bi%t h†c hŏi nghi lí, không thŭc hành viŕc lí lấy, không cần Ç%ñ chùa, chỉ chú tr†ng viŕc nghiên cứu kinh Çi<n, thiên v§ phàn lý thuy%t, không bi%t áp dụng thŭc tŏnhŭ thŏnào, thŭ©ng nghi rŕng tu tâm là quan tr†ng, chỉ cần tu tâm là Çú, hình thŭc bên ngoài ra sao cũng Cŭ©c, æn m†c, Çi Çŭng, nói nÆng thŏnào cũng Cŭ©c. Thŭc ra, trong kinh sách có câu: "Lŕ sŭ viên dung", nghĩa là con ngŭ©i cần có lý thuy%t v»ng vàng, giáo lý thông suốt, Çòng thŕi phải chú ũ Ç%ñ viŕc hành sŭ, tức là tu tŭ§ng và tu tâm Çòng thŕi, hay phŭ§c tuŕsong tu. ŕŭ©c nhŭ v†y, hành giả chŭc chŭn sẽ bŭ§c vào cŏa Çáo, an lạc trong bi<n pháp của chŭ Ph†, giải thoát khŏi phi§n não và khŏ Çau.

* * *

Tóm lại, chúng ta khó có th< nh†n xét Cŭ©c tâm tánh con ngŭ©i khác nhau nhŭ thŏnào qua hình tŭ§ng bên ngoài. Do Çó, trong v†n Ç§ tu tâm, ngŭ©i nào tu Ç%ñ

Câu, t₂ ngŭ^oi C^o bi^{tt}, ho^{yc} ngŭ^oi tu cao h^{on} s^e bi^{tt}. Sách có câu: "Ai an n^{ay} no, ai tu n^{ay} ch^{ung}", chính là nghĩa C^o v^{ay}. ã^{on} gi^{an} nh^{an} x^{et}: ngŭ^oi tu nào càng ngày càng cảm th^{ay} an lạc h^{on}, phi^{sn} n^{ao} càng gi^{am} bst h^{on}, thì ngŭ^oi C^o C^{ang} tu C^{ung} chánh pháp, có ti^m b^q. B^{ng} nh^u ngŭ^oi nào càng tu càng th^{ay} phi^{sn} n^{ao} nhi^{su} h^{on}, thì nên xét lại ph^ung pháp tu hành của mình.

Ch^u T^o th^ung khuy^{en} "ph^{an} quang t₂ k[>]", nghĩa là chúng ta nên t₂ lo vi^{cc} tu t^ung và t₂ lo vi^{cc} tu tâm, soi sáng lại chính bản thân bản tâm mình, tức là t₂ lo tu cho chính mình, ch^s nên C[<] s^dom ng^o ngŭ^oi khác ^a chung quanh tu nh^u th^onào, C[<] tâm chúng ta kh^{oi} loⁿ C^{ng} vì s₂ phê phán thⁱ phi, C^{ung} sai, ph^{ai} qu^{ay}.

Sách có câu:

"H[>]u tâm vô t^ung, t^ung t^ung tâm sanh"

"H[>]u t^ung vô tâm, t^ung t^ung tâm di^{et}".

Nghĩa là: Có ngŭ^oi tuy không có hình t^ung tốt C^{ep}, không hảo t^ung, nh^{ung} phát tâm t^o bi h[>] x^a, tu t^{ap} d^{an} d^{an}, m^{qt} ngày nào C^o hình t^ung bên ngoài s^e trang nghiêm h^{on}, nét m^{yt} hi^{sn} hòa h^{on}, thân kh^{au} sthanh t^{inh} h^{on}, m^{ti} ngŭ^oi ai ai nhìn th^{ay} c^{ung} sanh nhi^{su} thi^{en} cảm h^{on}, quⁱ m^m h^{on}.

Trái lại, có ngŭ^oi tuy hình t^ung bên ngoài C^{ep} C^e sang tr^{ng}, nh^{ung} tâm C^{ia} tham lam, sân h^{an}, ngu si, ác C^{lc}, gian gi^{ao}, lâu ngày nh^{ng} nét C^{ep} tr^{usc} kia di^{et} m^{at}, không còn n^a, nét thâm sâu gian hi^m l^q d^{an} trên g^ung m^{yt}, m^{ti} ngŭ^oi có th^{nh} th^{ay} dⁱ dàng.

Trong Kinh Kim Cang, ã^{uc} Ph^{at} có dạy:

"Ly nh^{ut} thi^{tt} t^ung thⁱ danh th₂c t^ung".

Nghĩa là: Trên b^{usc} C^ung công phu tu t^{ap}, n^{ou} không có lòng c^o ch^{ap}, tâm ch^{ap} ch^{yt}, bi^{tt} li^a b^o t^{at} cả các hình t^ung bên ngoài, k[<] cả vi^{cc} ch^{ap} ch^{yt} các pháp môn, tông phái, chúng ta s^e gi^{ac} ng^q C^{uc} th₂c t^ung, C^o chính là bản tâm thanh t^{inh} mà t^{at} cả m^{ti} chúng sanh C^{su} C^{ong} nhau, không khác. Nói m^{qt} cách khác, không ch^{ap} t^ung, chúng ta s^e thành t₂u viên mãn vi^{cc} tu tâm.

Giáo l^h của C^{ao} Ph^{at} vi di^{eu} ^a ch^{tr}: tích c₂c gi^{up} C[«] con ngŭ^oi chuyⁿ hóa phi^{sn} n^{ao} kh^o C^{au} thành an lạc hành phúc, chuyⁿ hóa tâm c^{au} nhi^m thành tâm thanh t^{inh}, chuyⁿ hóa ph^{am} phu t^{oc} t^o thành b^{ec} vô th^ung chánh C^{ng} chánh gi^{ac},

tức là thành Phật. Tất cả Phật do tâm của chúng ta tạo ra. Trong Kinh Hoa Nghiêm, Đức Phật có dạy: "Nhứt thiết duy tâm tạo", chính là nghĩa đó vậy.

Một lần nữa, chúng con gửi lòng nguyện Tam Bảo mãi mãi phụng gia hỷ cho Hòa Thượng Thích Tuệ Huệ, Pháp sư kính an, Phật quả chóng thành. Kính chúc chư Tôn Đức Tăng Ni phước trí tuệ nghiêm, chúng sanh dĩ Phật, Phật sự viên mãn. Kính chúc Quý Ngài trong Ban Lãnh Đạo Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Trên Thế Giới, cùng tất cả Quý Đạo hữu và quý quyến thân tâm an lạc, vạn sự khởi đầu hay, tu học tinh tấn và cử hành lạc Đạo.

NAM MÔ BỔN SỞ THÍCH CA MÂU NI PHẬT

Thích Chân Tuệ Cố sư Phật Học Tỉnh Quảng Canada 302 - 2 Dorado CT., Toronto, ON., M3M 2E8, Canada
---